

บทที่ 2

บทบาทของสื่อต่อการประชาสัมพันธ์

ทางด้านการศึกษา

การประชาสัมพันธ์ที่เราใช้สื่อระดับประถมศึกษา

เนื่องจากว่าระดับประถมศึกษานั้น นักเรียนยังไม่สามารถเข้าใจในบางสิ่งบางอย่างได้อย่างทั่วถึง และในบางครั้ง โรงเรียนก็อาจจะเป็นโรงเรียนที่มีคนเป็นจำนวนมาก จึงต้องมีการประชาสัมพันธ์ขึ้นมา นับตั้งแต่การสร้างความสัมพันธ์ และเข้าใจกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โรงเรียนกับครู และผู้บริหารของโรงเรียนกับครู และผู้ปกครองทั่วไป

ในการติดต่อกับผู้ปกครองนักเรียนนั้น ส่วนมากจะใช้สามวิธี คือ วิธีแรก ใช้นักเรียนเป็นสื่อ โดยการนำข่าวสาร จดหมาย ข้อความ หรือคำสั่งต่าง ๆ ไปให้แก่ผู้ปกครอง โดยให้นักเรียนนำไปให้ และการนำไปให้นั้นบางทีก็ไม่ต้องการคำตอบ หรือบางทีก็ต้องการคำตอบ นักเรียนจึงอยู่ในฐานะเหมือนตัวผู้ส่งสาร ถ้าหากมีคำตอบก็จะเป็น TWO WAY COMMUNICATION กลับมา หากไม่มีคำตอบก็เป็นเหมือน ONE WAY COMMUNICATION

วิธีที่สอง โดยการส่งจดหมายไปถึงบ้าน พร้อมกับมีข้อความต่าง ๆ ในข้อความนั้น อาจจะเป็นการรายงานผลการเรียนของนักเรียน หรือการแจ้งข่าวกิจกรรมของโรงเรียน ตลอดจนกระทั่งวันหยุดของโรงเรียน หรือกรณีพิเศษบางอย่างให้นักเรียนได้รับทราบ

วิธีที่สาม อาจจะส่งจดหมายเชิญผู้ปกครองที่บ้าน เพื่อมาพบปะหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการเรียนของนักเรียน ในบางครั้งก็อาจจะโทรศัพท์พูดคุยกัน โดยตรงก็ได้

วิธีการประชาสัมพันธ์ในระดับชั้นประถมศึกษาด้วยวิธีต่าง ๆ

1. ใช้ตีคประกาศให้ทราบถึงกิจกรรมที่ต้องการให้นักเรียนได้รับรู้ การตีคประกาศนั้น จะมีวิธีตีคประกาศตามกระดานดำในห้องเรียน หรือติดตามบอร์ดโฆษณาก็ได้
2. บอกกล่าวโดยใช้บอกตามห้อง ทั้งนี้เนื่องจากการบอกกล่าว นั้น อาจจะเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศก็ได้ ในเมื่อมีครูสอนคนหนึ่ง ในขณะที่มีครูอีกคนหนึ่งเข้าไปในห้องเรียน ความสนใจของนักเรียนก็จะมาอยู่ที่ครูคนที่จะมาประกาศ ทำให้นักเรียนได้รับข่าวคราวจากการประชาสัมพันธ์อย่างมีความสนใจ และมีความจดจำมากกว่าที่ตีคประกาศ
3. ในบางกรณีโรงเรียนที่มี INTERCOM ก็สามารถบอกกล่าวให้นักเรียน ทางด้านใช้เครื่อง INTERCOM นี้ ซึ่งสามารถบอกกล่าวได้พร้อม ๆ กันโดยทั่วถึง
4. ในโรงเรียนบางแห่งมี "เสียงตามสาย" การประกาศให้นักเรียน รู้ นั้น สามารถใช้ได้โดยลำโพงขยายเสียงให้นักเรียนทุกห้องได้รับทราบ การประกาศ นี้ก็เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งของการประชาสัมพันธ์ไปสู่ักเรียนต่าง ๆ

การประชาสัมพันธ์ หรือการสร้างความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน จำเป็น ต้องทราบธรรมชาติของมนุษย์ ว่ามนุษย์เราต้องการอะไรบ้าง กลุ่มนักเรียนและบุคลากรของ นักเรียนมีความหมายต่องานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนเป็นอย่างมาก เพราะนักเรียน อยู่ใกล้ชิดกับโรงเรียนทุกวัน จึงจำเป็นต้องถ่ายทอดข้อเท็จจริงและความเคลื่อนไหวต่างๆ ให้นักเรียนทราบ เช่น นักเรียนระดับมัธยมศึกษา อันเป็นนักเรียนซึ่งอยู่ในระดับที่ ก่อนข้างจะมีความรับผิดชอบต่อตนเองและทางบ้านมากที่สุด การถ่ายทอดข้อเท็จจริง และสภาพของปัญหา นี้ เพื่อความเข้าใจอันดีและความบังเอิญความเข้าใจใจดี ธรรมชาติ

ของนักเรียนนั้นย่อมมีหมื่นรักคณะรักโรงเรียนอยู่แล้ว จึงไม่เป็นการยากที่จะสร้างภาพพจน์ของโรงเรียนให้เกิดในความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนได้ นอกจากนั้นนักเรียนมีเป็นจำนวนมากจึงเป็นสิ่งที่ดีในการถ่ายทอดข่าวสารต่าง ๆ ไปสู่ผู้ปกครอง และก็เป็นธรรมชาติของผู้ปกครองอีกเช่นกัน ที่เชื่อถือของตนมากกว่าผู้อื่น ถ้าชาวคราวความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของโรงเรียน ถูกนักเรียนถ่ายทอดไปอย่างฉับพลันไม่ตรงกับความจริงแล้ว พ่อแม่ก็ย่อมเชื่อว่าลูกนั้นได้ให้ข่าวเป็นความจริง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก เพื่อเรียกร้องให้ผู้ปกครองสนใจในการศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลานตน ร่วมมือประสานงานสนับสนุนหรือแก้ไขข้อบกพร่องทางด้านการเรียนการเล่นสุภาพอนามัย และลักษณะนิสัยเด็ก ตลอดจนสนับสนุนบริจาคอุปกรณ์การเรียน หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่โรงเรียน

บทบาทของสื่อต่อการประชาสัมพันธ์มัธยมศึกษา

ในวัยของผู้เรียนในมัธยมศึกษาจะเป็นวัยที่ค่อนข้างเริ่มรู้จักนึกชอบตัวเองขึ้นมาบ้างในระยะเริ่มแรก และต่อมาเมื่อเรียนในมัธยมตอนปลายก็รู้จักจะรับผิดชอบมากกว่าระยะการเรียนมัธยมศึกษาเบื้องต้น ทั้งนี้เนื่องจากว่ามีอายุมากกว่าเดิม และได้เรียนรู้มากกว่าเดิมจากวิชาการและ ฉะนั้นการใช้สื่อทางค่านมัธยมศึกษาจึงจำเป็นต้องใช้สื่อที่ค่อนข้างให้ผู้ใช้สื่อได้มีความคิดและการบันเทิงในสื่อ นั้น ทั้งนี้โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีต่าง ๆ

การใช้สื่อเผยแพร่โดยการประชาสัมพันธ์แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นนี้อาจจะใช้วิธีเผยแพร่ทั้งภายในโรงเรียนและเผยแพร่ภายนอกโรงเรียน ตามแต่ละวิธีที่เห็นว่าเหมาะสมดังนี้

ภายนอกโรงเรียน

ก. การเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนกับงานต่าง ๆ หรือชุมชนต่าง ๆ
วิธีนี้จะทำให้ผู้ศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ได้แสดงความคิดเห็นของตนมากขึ้น นอกจากนั้น
ยังได้สร้างสรรคสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมา การแสดงความคิดเห็นที่แสดงออกนั้น มีหลายวิธีทาง
เช่น เขียนบทความในความคิดเห็นของตัวต่อสิ่งที่ตนเห็นว่ากำลังมีความสงสัย หรือยังไม่เข้าใจ
หรือเขียนเสนอแนะตามความคิดเห็นของตนต่าง ๆ โดยใช้การพิมพ์แล้ว
โรเนียวแจกจ่าย นอกจากนั้นก็ยังสามารถใช้การพิมพ์แบบโรเนียว ในเอกสารการประชุมหรือ
สัมมนา นอกจากนั้นเรายังสามารถใช้วิธีอื่น เช่น การนำสไลด์ฉายให้ดู เพื่อให้คน
ได้รู้จักโรงเรียน หรือวัตถุประสงค์ต่าง ๆ หรือสถานที่ ความที่ต้องการเผยแพร่ และ
นอกจากนั้นก็ยังสามารถใช้เสียงประกอบต่าง ๆ เป็นต้น

ข. การออกรายการวิทยุและโทรทัศน์

เนื่องจากสังคมมีส่วนประกอบซับซ้อนขึ้น ทำให้สื่อประเภทวิทยุและ
กระจายเสียงได้มีความสำคัญมากขึ้น การที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาจะแสดงผลงานของ
โรงเรียนและของตนเอง ก็สามารถแสดงได้โดยการออกรายการทั้งวิทยุและโทรทัศน์
เช่น การตอบปัญหาความรู้ทั่วไป หรือการตอบปัญหาภาษาอังกฤษ ตลอดจนการตอบปัญหา
ทางวิชาการอื่น ๆ ดังที่ได้มีในรายการวิทยุและโทรทัศน์อยู่เสมอ

ในบางครั้งอาจจะมีการเชิญผู้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไปสนทนาแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นหรือให้ทัศนะต่าง ๆ ตามสถานีวิทยุและโทรทัศน์ ทั้งนี้ เนื่องจากว่า
ผู้เรียนระดับมัศึกษานั้น กำลังเริ่มที่จะต้องรับผิดชอบและมีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น

การจัดนิทรรศการ เพื่อการประชาสัมพันธ์

ปัจจุบันการจัดงานหรือนิทรรศการมักจะใช้ประโยชน์ทางด้าน การประชาสัมพันธ์ ด้วย เพราะเห็นว่าการจัดงานมีลักษณะพิเศษสามารถดึงดูด และเร้าความสนใจประชาชน ได้ด้วยสี แสง เสียง และบรรยากาศ ให้ทั้งความรู้ สร้างความอยากรู้อยากเห็น และ มนุษย์มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือชอบไปร่วมชุมนุมกับงานที่มีคนคึกคัก ผลพลอยได้ก็จะทำให้ บุคคลภายในสถาบันเกิดความภูมิใจกับสถาบัน โดยอาจจัดในโอกาสฉลองครบรอบปีของ สถาบัน งานฉลองเทศกาลของท้องถิ่น งานเปิดอาคารใหม่ เปิดสถานที่ทำการใหม่ เป็นต้น โดยการจัดนิทรรศการควบคู่ไปกับงาน โดยเน้นไปในทางให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจ อาจมีการประเมินผลโดยการใช้แบบสอบถาม หรือการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าชม การจัดนิทรรศการจะมีผลทางด้าน การประชาสัมพันธ์มากขึ้นถ้ามีการนำเอาสื่อทัศนูปกรณ์ เช่น ภาพยนตร์ slides Video tape มาใช้ประกอบให้มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกัน รวมทั้งการจัดอภิปราย การบรรยายด้วย

การจัดนิทรรศการนี้ยังใช้ประโยชน์ในลักษณะการจัดร่วมกับกิจกรรมของสถาบัน อื่น ไม่ว่าจะเป็นบริษัท ห้างร้าน ชุมชนต่าง ๆ โรงเรียน เป็นต้น ซึ่งถือว่าเป็นการ ประชาสัมพันธ์ที่ประหยัดมาก นอกจากนี้การให้ผู้เชี่ยวชาญของสถาบันไปร่วมบรรยายตาม สถาบันต่าง ๆ ก็เป็นการประชาสัมพันธ์เช่นเดียวกับการจัดงานร่วมกับสถาบันอื่น เช่น กระทรวงศึกษาธิการจัดแนวการศึกษา สถาบันต่าง ๆ กับจัดนิทรรศการไปร่วมด้วยพร้อม กับมีอาจารย์ไปร่วมอภิปราย หรือบรรยายด้วย

การใช้สื่อทางด้านภายใน

1. เสียงตามสาย

ระบบเสียงตามสายเป็นวิธีที่ใช้ในด้านการประชาสัมพันธ์ ในระดับ ตั้งแต่ชั้นประถม จนกระทั่งมัธยมศึกษา และอุดมศึกษา หากจะกล่าวแล้วก็มีลักษณะใน การใช้ไม่แตกต่างกันนักกับระบบ INTER COMMUNICATION นอกจากใช้ประกาศข่าวสาร

และบางกรณีให้ความบันเทิงแล้ว (เช่น บริเวณสถานพระบรมรูปรัชกาลที่ 5 เมื่อหลายปีก่อน) ก็ยังสามารถช่วยถ่ายทอดข่าวสารจากวิทยุกระจายเสียง การออกประกาศข่าว การแจ้งกิจกรรมของสถานี รวมทั้งรายการเพลงเพื่อความเพลิดเพลิน และสำหรับการประชาสัมพันธ์ ที่มีบุคคลอยู่ในบริเวณนั้น หรือกำลังอยู่ในสถานี เสียงตามสายจะมีประโยชน์มากในแง่ของความรวดเร็วแจ้งข่าวสาร

2. โปสเตอร์และภาพต่าง ๆ

การใช้โปสเตอร์ และภาพต่าง ๆ นั้น ส่วนมากแล้วจะเป็นวิธีการที่ใช้กันมากที่สุดในระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากว่า ผู้ที่อยู่ในวัยนี้หากชอบสิ่งใดแล้ว ก็มักจะทำในสิ่งนั้น การทำโปสเตอร์หรือภาพต่าง ๆ ก็คือ ผู้ที่สนใจในการทำจะชอบเขียนภาพและยัดข้อความต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้น

การเขียนโปสเตอร์ในระดับมัธยมศึกษา นั้น ส่วนมากแล้วจะเป็นการคิดประกาศเพื่อต้องการเผยแพร่ผลงาน หรือต้องการประกาศโฆษณาให้คนอื่น ๆ ใ้รู้มากกว่า โดยจะคิดที่บอร์ดประกาศ หรือคิดที่หน้าชั้นเรียน ในชั้นเรียน หรือในบริเวณที่อยู่ติดกันว่าเป็นสถานที่คนสนใจ สามารถมองเห็นได้ง่าย

ในบางครั้งใช้ในความคิดเห็น พร้อมกับแจ้งข่าวสารให้ผู้อื่นได้ทราบ อย่างไรก็ตาม ภาพโปสเตอร์และภาพต่าง ๆ นั้น หนักไปทางคำในคำหนึ่งและมักจะเป็นการเผยแพร่สิ่งที่ต้องการให้ผู้อื่นอ่านแล้วทราบในกิจการของตน

นอกจากนั้น ก็ยังมีภาพการ์ตูน และภาพล้อต่าง ๆ ภาพเหล่านี้จักเป็นภาพหนึ่งในการเผยแพร่ความคิดเห็น นโยบายและเหตุการณ์สำคัญ ตลอดจนกระทั่งกิจกรรมของสถานี ใช้ภาพพร้อมทั้งคำบรรยาย แต่บางภาพก็อาจจะไม่มีคำบรรยาย โดยปล่อยให้คนเข้าใจเอง ภาพนั้นอาจเป็นภาพเดี่ยวหรือภาพชุด แสดงเรื่องราวติดต่อกัน โปสเตอร์หรือการ์ตูน หรือภาพวาดต่าง ๆ นั้น ปัจจุบันใช้กันแพร่หลาย

นอกจากนั้นยังมีการประกวดภาพโปสเตอร์ เพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โปสเตอร์ เพื่อโฆษณางานฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี เป็นต้น

ในปัจจุบันหน่วยงานประชาสัมพันธ์ ที่ค่อนข้างจะสมบูรณ์แบบมักจะมีแผนก ภาพโฆษณาตั้งขึ้นโดยเฉพาะ และดำเนินงานทางค่านนี้

อย่างไรก็ตาม นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ก็มักจะใช้ภาพโปสเตอร์ และ ภาพวาดต่าง ๆ เป็นกรณี ๆ เมื่อต้องการเผยแพร่ข่าวสาร หรือแจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ใ้ผู้อื่นได้ทราบเท่านั้น แต่ไม่ได้จัดตั้งเป็นหน่วยงานถาวรของนักเรียนประการใด

บทบาทของสื่อต่อการประชาสัมพันธ์ค่านอุดมศึกษา

ในปัจจุบันผู้เรียนระดับอุดมศึกษานั้น ใช้สื่อทางค่านการประชาสัมพันธ์มาก ไม่ว่าจะใช้สื่อภายในสถานของตนเอง หรือสื่อภายนอกสถาน ทั้งนี้เนื่องจากว่า บทบาทของผู้อยู่ในสถานอุดมศึกษานั้น เป็นบทบาทที่คนทั่วไปไม่ทราบว่าระดับบริหารของประเทศ หรือระดับทั่ว ๆ ไป มักจะเห็นคุณค่า และเห็นว่ามีคามสำคัญในการรับฟังความคิดเห็น และในขณะที่เดียวกันผู้อยู่ในสถานอุดมศึกษาก็มีความต้องการที่จะต้องการเผยแพร่ผลงานของตนไปยังภายในและภายนอกด้วย ทั้งนี้โดยมีวิธีการต่าง ๆ กันดังนี้

ก. การอภิปราย

ในบางครั้งอาจจะเกิดกรณีสำคัญ ๆ ของประเทศ หรือบางกรณีอาจเป็นที่สนใจของประชาชน ผู้อยู่ในสถานการศึกษา อาจจะเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในค่านนั้น ๆ หรือเชิญบุคคลสำคัญของประเทศที่มีค่านแห่งเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ มาอภิปรายให้คนได้ทราบข้อเท็จจริง หรือทราบเรื่องราวที่เกิดขึ้น และในบางครั้งอาจจะเสนอความคิดเห็นของแต่ละบุคคลได้

นอกจากนั้นแล้ว ก็ยังอธิบายเรื่องราวทางค่านิยม การ เรื่องราวอัน เป็นสาระประโยชน์ และเรื่องราวที่น่ารู้ แก่ผู้อยู่ในสถาบัน หรือคนภายนอกที่สนใจ เข้ามาฟังการอธิบายดังกล่าว อาจจะมีผู้ทรงคุณวุฒิ บรรดาคณาจารย์ บรรดานิสิต นักศึกษา และบรรดามุคคอตาง ๆ เข้ามาร่วมด้วย

ข. การโต้วาที

ในบางครั้ง การจัดงานของสถาบันอุดมศึกษา อาจจะไม่เป็นทางวิชาการ เสมอไป แต่อาจจะมาในรูปของเรื่องน่ารู้ หรือการบันเทิง เช่นการโต้วาที อันเป็นการชักชวนให้ผู้ฟังได้คล้อยตามเหตุผลของบุคคลที่โต้วาทีแต่ละฝ่าย ว่าจะมีเหตุผลน่าเชื่อถือ หรือการใช้คำพูดที่คล้อยตามขนาดไหน และที่สำคัญก็คือ อย่างน้อยให้คนทั่วไปได้ทราบว่า ได้จึกรายการขึ้นจากสถาบันของตนเอง

การโต้วาทีนั้น จะเป็นการช่วยการทำงานด้านกิจกรรมของผู้ที่อยู่ในสถาบัน อุดมศึกษาเป็นอย่างดี เพราะอย่างน้อยก็ทำให้นักศึกษาได้ทราบถึงการติดต่อระหว่างบุคคล ตาง ๆ และนักศึกษาอาจจะต้องมีการจัดทีมงาน เพื่อมอบหมายแต่ละบุคคลให้ทำงานได้ เสร็จสิ้นตามความตั้งใจ นับแต่การขออนุญาตใช้สถานที่ การประชาสัมพันธ์ และการเป็น พิธีกร เป็นต้น

ค. การแสดงความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงออกของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังเรียน เช่นนี้ ทั้งนี้ก็เพราะเป็นวัยที่ต้องการแสดงความเป็นผู้ใหญ่ และต้องการให้เห็นว่าตนเองนั้นมีความรับผิดชอบด้วยตนเอง ตนเองมีความสามารถในการกระทำ ฉะนั้นในการจัดงานแต่ละครั้ง หรือมีการแสดงออก จึงมีปัญหานี้เกิดขึ้นบ่อย วิธีที่จะแก้ไขก็คือต้องให้ผู้ที่อยู่ในวัยและกำลัง เรียนขณะนี้ ได้แสดงความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นนั้นมีอยู่หลายอย่าง เช่น ในการ จัดงาน ก็จะมีการแสดงความคิดเห็นว่าจะทำงานอย่างไรในทัศนะของตน บางอย่างก็ มีความคิดเห็นที่ตรงกันข้าม อย่างไรก็ตามความคิดเห็นของผู้ที่อยู่ในวัยนี้ มักจะเป็นความคิด เห็นทางด้านความต้องการตามใจตนเอง และถือว่าตนเองนั้นเป็นผู้ใหญ่เพียงพอ ทุกคนต้อง

ยอมรับความคิดเห็นเสมอ สิ่งนี้เองจะทำให้เกิดเป็นความสองคม คือ ถ้าหากว่าเห็นพ้องกับสิ่งที่ตนเสนอ หรือเรียกร้องนั้นก็ยินดีให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ แต่ถ้าหากว่าไม่เห็นกับข้อเสนอของตนแล้วก็จะอยู่ในสภาวะไม่ให้ความร่วมมือ หรือบางทีก็ต่อต้านโดยตรง ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการดำเนินงานที่จะกระทำ ทั้งนี้เพราะผู้อยู่ในวัยนี้อาจจะยังไม่เข้าใจในสิ่งที่ยอมรับจากเสียงส่วนมาก ต้องการแต่ให้คนฟังเสียงเฉพาะที่ตนเสนอเท่านั้น จึงเป็นปัญหา อย่างไรก็ตาม การให้แสดงความคิดเห็นขึ้นมานั้นก็ถือว่าเป็นเรื่องที่ดี และควรรับฟังไว้บ้าง

ง. การแสดงกิจกรรม

การแสดงกิจกรรมนี้เป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้ที่อยู่ในสถาบันทั้งหมดก็ได้ ทั้งนี้รวมทั้งนักเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน อย่างไรก็ตามกิจกรรมบางอย่างก็เป็นการรวมตัวเฉพาะกลุ่ม หรือบางทีก็เฉพาะห้องเรียน การแสดงกิจกรรมจะเป็นส่วนอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้เกิดการแสดงทัศนูปกรณ์ต่างๆ เข้ามาช่วยทางด้านการศึกษาสัมพันธ์ และทำให้ได้มีการสร้างสิ่งที่ดึงดูดเรียกร้องความสนใจขึ้นมา กิจกรรมบางอย่างจะเป็นเครื่องมือ เครื่องเล่น ที่สร้างขึ้นมาโดยการรวมความคิดของผู้ทำงาน หรือผู้ร่วมงาน ซึ่งแน่นอนที่สุดก็คือ เป็นสิ่งหนึ่งที่จะการยลิตขึ้นมา ในลักษณะต่าง ๆ และเป็นผลดีต่อทางด้านการศึกษาสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชื่อเสียงและเกียรติคุณของสถาบันเอง

บทบาทของสื่อต่อการประชาสัมพันธ์ด้านราชการ

สื่อทางด้านราชการ เช่น จดหมายเวียน การติดประกาศข่าวสารจดหมายข่าวภายในฯ ที่ใช้แจ้งข่าวสารทางด้านราชการจากผู้บังคับบัญชาไปสู่ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือจากผู้ใต้บังคับบัญชาไปสู่ผู้บังคับบัญชา (ข้อร้องเรียน รายงานข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น) เป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารงานราชการ แต่

ปัญหาที่ยังมีอยู่มาก เช่น จดหมายเวียน ระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน อาจจะถูก
 ละเลย ผู้รับไม่สนใจข่าวสารข้อมูล อาจไม่มีเวลา หรือไม่เข้าใจ หรือมีการ
 กั้นแก่งกันเนื่องจากผลประโยชน์ เช่น ข่าวสารที่ตีพิมพ์ประกาศถูกดึงออกไป
 เมื่อเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ตน ทำให้ผู้อื่นเสียผลประโยชน์เช่น ประกาศเรื่อง
 หุ่น สื่อที่จะใช้มีหลายชนิด นอกจากสื่อสิ่งพิมพ์ดังกล่าวแล้วอาจจะใช้สื่อเสียง
 ตามสายก็ได้ การจะใช้สื่อประเภทใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของการสื่อสาร หรือจะ
 ใช้ทั้งสองอย่างควบคู่กันไป ปัญหาของการสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ทางค่าน
 ราชการดังกล่าว จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข ถ้าการสื่อสารยังไม่สมบูรณ์
 การบริหารราชการก็ย่อมไม่มีประสิทธิภาพ

ที่กล่าวไปทั้งหมดก็เป็นการใช้ระบบสื่อสารภายในหน่วยราชการ หรือ
 ระหว่างหน่วยราชการ ส่วนการประชาสัมพันธ์ของทางราชการไปสู่ประชาชนก็มีการ
 จัดทำขึ้นหลายวิธี เช่น การประกาศข่าวราชการทางวิทยุ โทรทัศน์ การใช้
 โปสเตอร์ ใบปลิว เอกสารราชการต่าง ๆ ภาพยนตร์ slides การใช้รถ
 เคลื่อนที่ฯ เพื่อแจ้งข่าวสาร นโยบาย กฎหมาย โครงการต่าง ๆ ของรัฐ
 สู่ประชาชน เพื่อการหยั่งเสียงประชามติ หรือเพื่อจะได้รับความร่วมมือจาก
 ประชาชน รับผิดชอบต่อความคิดเห็นของประชาชน ส่งเสริมความสามัคคีในชาติ ให้ความ
 ความรู้ ให้การศึกษาออกโรงเรียน เหล่านี้เป็นหน้าที่ของรัฐ ส่วนจะใช้วิธีใดใน
 เรื่องใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับสภาพของกลุ่มเป้าหมาย (โดยคำนึงถึงระดับการศึกษา ฐานะ
 ทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทัศนคติฯ

สื่อทุกชนิดมีประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์ของรัฐทั้งสิ้น แต่จะใช้ให้
 ได้ดีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถและวิจรรณญาของผู้ใช้

จ. จิตประกาศให้ทราบ

การประชาสัมพันธ์อย่างหนึ่งที่ก่อประโยชน์ให้แก่ผู้ให้และผู้รับ ตลอดจนกระทำเป็นการแสดงให้เห็นความเปิดเผยอย่างไม่มีอะไรซ่อนเร้นของสถาบันก็คือ การจิตประกาศในคำสั่งให้แก่ผู้ที่อยู่ในการงานเดียวกัน ไม่ว่าจะระดับไหน ใดก็ตาม เช่น การจิตประกาศแต่งตั้งบุคคล หรือการประกาศในการดำเนินงาน

ส่วนทางด้านระดับการศึกษาเช่นนี้ จะมีลักษณะแตกต่างกับการจิตประกาศดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจากเป็นการเกี่ยวกับการศึกษาในสถาบันมากกว่า เช่น ประกาศรับสมัคร หรือประกาศในการจัดงาน ตลอดจนกระทำการประกาศเรียกพบตัวบุคคล และการทวงค่าเทอมโดยให้มาพบเป็นต้น การจิตประกาศดังกล่าวนี้ จะคิดในระยะเวลาดำเนินการเป็นส่วนใหญ่